

8497

8497

Żołnierze polski
w niewoli sowieckiej

Bolesław Krajewski
syn Antoniego z

Konopkiór Monety
por. Stuczyn wj. Białostackie

REFERAT
HISTORYCZNY

W Białymstoku ul. Bugiem w mieście wzięciu
• ostatem wzięty do niewoli przez wojska sowieckie.

W Białymstoku załodowano nas jeńców na transport
4 kierunkiem Babina, niedając nam żadnego poży-
wienia. W Babinie spędzono nas jeńców 12 tygodni
żołnierscy. Pierwsze pożywienie otrzymaliśmy po dwóch
dniach, głównie jedząc brzocho, chleba, na 10-ciu
osób oraz solonego śledzia na dwóch. Z Babina
przejechano nas przy pomocy pieszo podkierowcy na
grupę do miejscowości Parłiszczewo-Boru Smoleńsk
• 60 kilometrów, bez jakiegokolwiek pożywienia. W drodze
podawali żołnierscy z głodu i wyczerpania, kontrojen-
ci sowiecy, nie zwracali na zupełnie wyczerpanie
naszych żołnierscy, a natomiast popychają popę-
dzały kolbami k.b. W Parłiszczewskim Boru
przynędkili dla nas ogrodkiem z drutu kolera,

stepp, wewnątrz było, były pole z kapusty, lażało
 jeszcze trochę liści i gromki. Gdy nas 4 psoko
 no jedlim pozostałe liście i resztki kapusty
 surowej z grodu. Kopiero na drugą dobę po
 przybyciu dali nam spożyczenia ostatekniek ●
 zupy 4 pokrycie, od manierki i kawałek chleba,
 po dokonanej segregacji i przegrupowaniu do
 baraków. Przechowymano nas 4 tem obozie 10 dni.

Posortowano nasze pododdziałenie z województwa,
 a potem osiadyli nam, Sowiecy wyżsi oficerowie,
 że odtransportują nas do domu obrodki-
 ny, miastety zamiast tego, grupami porozwo-
 zili nas na roboty. Policję polską i oficerów,
 pozostawili na miejscu i omich już żadnej ●
 żadnej wiadomości ani spotkania nie mie-
 lim. Nas natomiast psoko no sprowadzono zokil-
 do stacji kolejowej, gdzie zabrano i odtran-
 sportowano 15 kierunkiem Krzyworoga.

Najsampierr zFużyli nas do pracy 4 fabryce
 odlewni żelaza pod nazwą, завод Коммунистиче-
 ны* były warunki jeszcze jakkolwiek znosne, ale
 normy trudno było wykonać gdyż odrywanie
 barszer zupy i 600gr chleba, nie wydały się ●
 fizyczny. To też zaraz przetruciono nas do
 kopalni rudy, warunki pracy były nieznośne
 i trudne do wykonania normy, która stanowiła
 7 wagonów rudy na jedną zmianę. Zapłaty
 żadnej a kocioł niewykonywany ^{pełni} normy głodujący.

Zaczemalim się kompletnie wyzerpować fizycz-
 nie, aberracji z odzieży, zostały szeregpy 2
 buty, Pracowalim przy kopaniu rudy 4 wodkie
 sięgające nie raz pod kolono, przyozym tych ●
 Zapadalim coraz więcej na zaziębienia i
 choroby wśród nas. Oby praca przy braku tempa
 zmuszali nas już odjęciem jedzenia a zamiem
 tego pioniznem wynagrodzeniem, zambialim 8
 do 9 rubli, kłó silny fizycznie - zaco trudno
 wyzynie się było a co o ubiorze. Dłatego pamię-
 bosę pracowalim 4 kopalni t.zw. завод Коммунар*

Pochłony nasze domagały się od władz
 sowieckich z zajętych polskich terenów, by
 przetrzymywano z Niemcami, lecz niestety
 ty osiwiłszy im władze sowieckie, że nie
 jesteśmy już w Niemczech jako jeńcy, a raczej
 dobrowolnie my musimy się poddać na
 dobrowolną pracę. Było to wielkie kłamstwo
 Two sowieckich władz. W Krywym-rogu pracowaliśmy
 7 miesięcy. Sporo ilości jeńców naszym zapadło
 do nas odronie, chorzy zabierano niby do szpitala,
 lecz już nie pomagali do nas - co znaczyło,
 że porzucili nas w miejscach nam już warunków.
 Bardzo dużo było nieszczęśliwych wypadków
 przy pracy przez pokaleczenie sporo
 pozostało kalek. Około 15 czerwca ^{1940r.} ~~1940r.~~ ^{nas} ~~nas~~
 w Krywym-rogu na północy około 17 lipca, wygru-
 zili nas transport jeńców w okolicy Czubi,
 nad rzeką Uchta.

W czasie podróży karminow jedyne mięso
rybkę, soloną (tłuską) i czarnym chlebem,
a małej ilości no orobz nie wystarzało się.

Bak było ujem wody - leśnelim sproguie-
nia i mizerpanie. Hlizjem zidnej 4824, hocki
by zupełnie po ubiome. Wstęp 4 wogowie i brak
powietrza zamkwięci 4 wogowie 4 brackie.

Na miejscu wygrzeżono nas 4 tajone,
gdzie leżał jereze śnieg i był mroz. Nie
było zidnej 4 otolicy zidnych domow, ani
osicelli, jedyne na gołym śniegu odprocy-
nelim zokozali. Pochowo nas z miejsca do
pracy, roboty pierwsze było ludzowie sra-
sior. Po trzech tygodniach dopiero mogliśmy się
ochronie na noc do sra-sioru, na spocry-
nek. Wzrysey zapadalim nie omal nie
kraważy bieżunkę, skorbut i cyngę, to też
codziennie wynozono parę trupów 4 karc-
ków. Srodków leczniczych zupełnie nie
było.

Lekarze nasi jęce, którzy byli z nami zostali bezsilni wobec zupełnego braku środków leczniczych. Murzy zarzucali, że gdy choro-
wałem na krańca tręty i cyngę opadłem zupełnie z sił, lekarz którego nazwisko za-
pomniobem - wynosił mnie na plecach do
ustępu. Gdy płakobem uspakajal mnie
tymi słowami: niepaster synku widzieli ja
som też i wieroli, ale gdybym miał lekarstwo
to szybko bym cie wyleczył, a tak musimy
przecierpieć to wszystko. Cóż naszym odem-
ku 4-tej Kolony, powstał ewentuar 180 gratów
w ciągu chrucho mierzący. Mimo że byliśmy
nowy wykonywać trzeba było prace, gdyż nas
pędzono do szybkiego budowania linii
kolejowej i budynków oraz zakładów.

Byłem jeszcze chory, gdy mnie byłem w stanie
wypełnić nowiny - zawezwał mnie do siebie
naczelnik dr. K. W. B. i zapytał mnie i pierw-
szy jestem polakiem, gdym mu odponie

chwiał że jestem polakiem z krwi i kości, za-
i niewolnik bolszewika
czepił się z łobuziście do mnie odwołując wyzna-
ję mnie od buntowczyka, symulanta Ładka
i t. p., dalej mówiąc miem, że my nigdy
sobę macie wosze mowy i ducha, ale wosze
● polski rząd w służbi polski nie stworzy,
gdyż polski nie ma i już jej nigdy nie
będzie. Wła prożno nadzieje. Gdym mu na
stora jego po polsku zaczął wymyslać po swoje-
mu - to on zaczął wszystkie stora po polsku
rozumieć i rewolwerem wymieniał ze mnie
odgrzyzał się mnie ^{postrzeżenia} zastrzelić, nadmieniam, że
to był żydowski ^{postrzeżenia} żmior po polsku mówić.

Zaśladem ukarany, przeniesiony do baraku
● 2-ego, gdzie było nas 50-ciu ludzi,
otrzymywaliśmy 300 gr. chleba i 1/2 litra żółtej
zupy na dobę. musieliśmy samemu wykony-
wać prace w swojej brigadzie a w dodatku w
nocy wybudowywać z wagonów drewno.

Wierząc, że wyjątkowo przyjąłoby się wyjątkowo
 Kabanow
 nie zapomniał nas i przemianę całości
 jego sumy. Przyjął nas, że to nie jest
 naszym wyjątkowo proce dla umocnienia
 i w ten sposób jedynie otrzymanym od
 W przeciwnym razie dla oporów
 miejsce tam gdzie niechcicie być
 dobergę edykt. Załączam, że polski
 i nie będzie i się namy wlic co omi
 choq.

Ponadto gdy chciałem do domu
 zakochali nam natę eluicy st. K. W. 10,
 zapobieganie prawekiego adresu z
 miejsca pobytu naszego, a natomiast
 nam podawci adres z Moskiewskiej
 Obszary, miała to zaszczyt, zaobee
 rodzin że my nie na potuocy. W
 czescion zapodaje tylko i w
 podpisuje

Krajewski B.